

N:o 66.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 14 Maj 1880.
— — — — Andra Kammaren den 14 — —

*Riksdagens underdåniga Skrifvelse, angående vissa delar af den
under innevarande riksdag verkställda statsreglering.*

(Stats-Utskottets Memorial N:o 68.)

S. A. K.

Enligt Riksdagens underdåniga skrifvelse den 19 Maj 1875 skall den summa, som kommer att inflyta vid försäljning af det gamla veterinärinstitutets tomter, till Riksgäldskontoret inbetalas, och då detta belopp, som enligt Öfverintendentsembetets uppskattning kan upptagas till 300,000 kronor, torde komma att ingå under något af åren 1880 eller 1881, har Eders Kongl. Maj:t i den nådiga propositionen angående statsverkets tillstånd och behof ansett beloppet af de kapitalinbetalningar, som Riksgäldskontoret har att under år 1881 påräkna och hvilka skola afdragas från det i riksstaten uppförda anslag till riksdags-, kyrkomötes- och revisionskostnader, aflöningar, annuiteter och räntor, böra med nämnda summa förhöjas.

Då ifrågavarande tomter ännu ej äro försålda, har Riksdagen redan af denna anledning ansett mindre lämpligt att inberäkna deras blifvande, till beloppet ej med säkerhet bestämbara köpeskilling bland de statens inkomster, med hvilka utgifterna för nästa år skola bestridas, helst en sådan beräkning kunde föranleda, att köpeskillingen måste tagas i anspråk och försäljning af tomterna således ega rum å en tidpunkt, som ej vore för försäljningen gynsam. Då härtill kommer, att statsverkets behof för år 1881 kunnat utan anlitan af nämnda köpeskillingsbelopp fyllas, samt att statens lånebehof kan med detta belopp minskas, om detsamma blir

för Riksgäldskontoret disponibelt utan att för de löpande utgifterna tagas i anspråk, har Eders Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning ej blifvit af Riksdagen bifallen.

Enligt Riksdagens skrifvelse af den 11 Maj 1874 skola de för försålda mindre kronoegendomar inflytande köpeskillingar från Statskontoret levereras till Riksgäldskonoret att der särskildt bokföras; och har Riksdagen år 1877 bemyndigat Eders Kongl. Maj:t att å denna fond anvisa ugifter för inköp af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark.

Af det ofvannämnda, statsverkspropositionen bilagda statsrådsprotokoll har Riksdagen inhemtat, att Statsrådet och Chefen för Finansdepartementet, beträffande dessa köpeskillingar, inför Eders Kongl. Maj:t andragit, att inbetalningarne å dem under åren 1880 och 1881 så mycket hellre kunde beräknas till omkring 100,000 kronor för hvardera året, eller tillsammans 200,000 kronor, som inbetalningarne under dessa år komme att ökas med hvad som inflöte å köpeskillingarne för de lägenheter, hvilka under samma år ytterligare kunde varda försålda. För beräknande af beloppet å dessa köpeskillingar saknades väl annan ledning, än att försäljning under åren 1880 och 1881 syntes förestå för ett antal kronolägenheter med uppskattadt taxeringsvärde af omkring 59,700 kronor; men detta belopp torde vid försäljning komma att betydligt ökas, då, enligt hvad erfarenheten hittills visat, köpeskillingarne för sålda kronolägenheter i allmänhet ansenligt öfverstigit taxeringsvärdena.

Utän att på något sätt underkänna vigten af att kunna genom ifrågavarande medels användning öka kronoparkernas antal eller lämpligen utvidga de redan befintliga har Departementschefen dock framhållit, att denna utvidgning af kronoparker kunde, i synnerhet så länge ännu påginge afsöndring till parker af skogarne vid indragna boställen, hållas inom ganska måttliga gränser. Vid sådant förhållande torde det böra vinna något afseende, att, under statsverkets nuvarande tillfälliga betryck, dessa kapitaltillgångar kunde ännu förmånligare användas till uppköp af statens egna skuldförbindelser, hvarigenom icke blott erhöles en vida större afkastning å medlen, utan äfven vunnes fördelen af att med motsvarande belopp kunna minska den utgift för statsskuldens amortering, som skulle med årets statsinkomster bestridas, hvilket under nuvarande förhållanden syntes komma att blifva liktydigt med en minskning i behovet af nya skatter. Med erinran derom att äfven å reservationsanslaget för skogsväsendet kunde beredas någon tillgång för nämnda inköp af skogsmark, har Departementschefen därför tillstyrkt, att Eders Kongl. Maj:t ville afstå från en del af de tillgångar, som enligt Riksdagens ofvannämnda beslut blifvit ställda till Eders Kongl. Maj:ts disposition

för inköp af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark, hvilken del ansetts kunna bestämmas till 200,000 kronor, under förutsättning, att detta belopp finge inräknas bland de till Riksgäldskontoret under år 1881 ingående kapitalbetalningar; och har i öfverensstämmelse härmed Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att omförmälda 200,000 kronor skulle bland nämnda kapitalbetalningar inberäknas.

Enär, på sätt Chefens för Finansdepartementet omförmälda yttrande till statsrådsprotokollet angifver, de ifrågavarande medlen sannolikt icke komma att användas för det ändamål, hvartill de nu äro afsedda, skulle Riksdagen visserligen kunnat medgifva, att desamma ginge till afbetalning å statens skuld eller minskande af dess lånebehof, i synnerhet det som uppkommit genom nödvändigheten att förstärka statsverkets grundfond. Som emellertid någon anledning nu ej förefinnes att inräkna ifrågavarande medel bland de till Riksgäldskontoret under år 1881 ingående kapitalbetalningar och sålunda i sjelfva verket med dem bestrida någon del af 1881 års löpande utgifter, samt dessa medels kvarstående i Riksgäldskontoret tills vidare i verkligheten minskar lånebehofvet, har Eders Kongl. Maj:ts förevarande förslag ej vunnit Riksdagens bifall.

Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen, att det redan beviljade anslag af högst en million kronor, som vore beräknadt för möjligen ifrågakommande ökning af statens jernvägars materialförråd och kassaförslag under år 1879, och som för detta ändamål vore uppfördt i Riksgäldskontorets utgiftsräkning för år 1880, måtte under sistnämnda år få af styrelsen för statens jernvägstrafik lyftas, mot skyldighet för styrelsen att godtgöra Statskontoret den såsom kassaförslag för jernvägs- trafikens innehållna och till Statskontoret icke inbetalda andel af jernvägs- trafikens nettobehållning under åren 1869—1878.

Den af Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagna åtgärd skulle visserligen för Statskontoret medföra en ökad kassatillgång, dock ej på något för staten i dess helhet fördelaktigare sätt än det, hvarpå kassaförstärkingar från Riksgäldskontoret till Statskontoret anskaffats och utbetalts, enär äfven ifrågavarande belopp, om det på Riksgäldskontoret anvisades, måste med lånta medel bestridas. Vid sådant förhållande, och då detta anslags beviljande ej varit för statens reglerande nödigt, har Eders Kongl. Maj:ts omförmälda förslag ej vunnit Riksdagens bifall.

Med underdånigt tillkännagifvande häraf, framhärda Riksdagen etc.

Stockholm den 14 Maj 1880.